

ผลการปฏิบัติงาน และคุณลักษณะบุคลิกภาพของพยาบาลวิชาชีพ
(Nursing Performance Evaluation
and Personality Characteristics of
Professional Nurses)

เรืออากาศโทหญิง ศรีไพพลย์ สังข์บัวสี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาจิตวิทยาคลินิก

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

กองห้องสมุด

เรื่อง ผลการปฏิบัติงาน และคุณลักษณะบุคลิกภาพของพยาบาลวิชาชีพ
 ผู้วิจัย เรืออากาศโทหญิง ศรีไพบลย์ สังข์บัวลี
 ระดับปริญญา วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (จิตวิทยาคลินิก)
 โครงการ บัณฑิตศึกษา สาขาจิตวิทยาคลินิก
 คณะ บัณฑิตศึกษา
 ผู้ควบคุมการวิจัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทัศนีย์ บุญทอง
 ปีการศึกษา 2525

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะบุคลิกภาพของพยาบาลที่มีผลการปฏิบัติงานแตกต่างกัน พยาบาลที่ใช้ในการศึกษา เป็นพยาบาลวิชาชีพเพศหญิง ซึ่งกำลังประกอบวิชาชีพในการปฏิบัติการพยาบาลแก่ผู้ป่วยโดยตรง ในทักผู้ป่วยแผนกอายุรกรรม ศัลยกรรม สูติ-นรีเวชกรรม และกุมารเวชกรรม ในโรงพยาบาลทั่วไปของรัฐบาลที่มีสถาบันการศึกษาผลิตพยาบาลวิชาชีพ และมีสิ่งแวดลอมในการปฏิบัติงานคล้ายคลึงกัน ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 11 โรง และกลุ่มตัวอย่างพยาบาลที่ใช้ศึกษาได้จากการสุ่มตัวอย่างวิธีแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามสัดส่วนจำนวนประชากรพยาบาลของแต่ละโรงพยาบาล ได้จำนวนพยาบาลที่ใช้ศึกษา 285 คน

ในการดำเนินงานวิจัย ได้แบ่งกลุ่มพยาบาลโดยใช้แบบสำรวจเพื่อประเมินผลการปฏิบัติงานของพยาบาล ซึ่ง วรรณวิไล ชุมภิรมย์ ได้สร้างไว้แล้ว โดยให้หัวหน้าตักผู้ป่วยซึ่งเป็นบุ้บงคัมบุ้ชชาติที่ใกล้ชิดที่สุดเป็นผู้ทำการประเมินกลุ่มพยาบาลที่ใช้ในการศึกษาเปรียบเทียบ คือ กลุ่มพยาบาลที่มีผลการปฏิบัติงานดี จำนวน 217 คน กับกลุ่มพยาบาลที่

มีผลการปฏิบัติงานปานกลาง จำนวน 58 คน แล้วนำเอาแบบทดสอบบุคลิกภาพ CPI (California Psychological Inventory) ฉบับภาษาไทย ซึ่ง ณรงค์ศักดิ์ จันทร์นาค, พิสมัย วิบูลย์สวัสดิ์ และ มุกดา ซาคิบุญชาติย ใ้ดัดแปลงเป็นภาษาไทย มาใช้ประเมินคุณลักษณะบุคลิกภาพของพยาบาล การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าสถิติ t - test

ผลการวิจัยพบว่า ในการเปรียบเทียบคุณลักษณะบุคลิกภาพของพยาบาลที่มีผลการปฏิบัติงานแตกต่างกัน มีคุณลักษณะบุคลิกภาพซึ่งแยกตามคุณลักษณะเฉพาะของแบบทดสอบแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ใน 4 มาตรา คือ พยาบาลที่มีผลการปฏิบัติงานดี มีคะแนนบุคลิกภาพสูงกว่าพยาบาลที่มีผลการปฏิบัติงานปานกลาง ในด้านความชอบเมื่ออำนาจเหนือผู้อื่น (Dominance) ความรับผิดชอบ (Responsibility) การปฏิบัติตนในการเข้าสังคม (Socialization) ที่ระดับ 0.05 และความใฝ่สัมฤทธิ์ โดยการปฏิบัติตามผู้อื่น (Achievement Via Conformance) ที่ระดับ 0.01

ดังนั้น สรุปได้ว่า พยาบาลที่มีผลการปฏิบัติงานแตกต่างกัน มีคุณลักษณะบุคลิกภาพแตกต่างกัน

significant differences are on Dominance, Responsibility, Socialization (at 0.05 level) and Achievement via Conformance (at 0.01 level).

Findings implied that different working performance has different personality characteristic.

